

NATURVERNFORBUNDET I TELEMARK

Vetle Mules vei 16, 3944 PORSGRUNN
e-post: telemark@naturvern.no

Norges Vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Porsgrunn, 23. april 2011

Sak: Sauland kraftverk med nettanlegg i Hjartdal og Notodden kommuner, Telemark

Vi viser til mottatt informasjon om dette samt muntlig tilsagn om noen dagers forlengelse av uttalefristen, pga påsken. Naturvernforbundet i Telemark har tidligere uttalt seg om lignende kraftutbyggingssaker i Telemark; og flere av våre argumenter i disse sakene er relevante for Sauland kraftverk. Norges Naturvernforbund har også engasjert seg sterkt i dette saksfeltet.

Innledningsvis vil vi si at våre merknader gjelder søknad etter vassdragsreguleringsloven, ikke energiloven. Slik vi forstår det omhandler sistnevnte ikke selve reguleringen av vassdraget. Er først vassdraget regulert til kraftformål er "hoved"-skaden allerede skjedd, og vi har liten tro på at konsesjonsvilkårene for produksjon, omforming, overføring osv etter energiloven fullt ut vil kompensere for skadevirkningene av selve vassdragsreguleringen.

Hjartdal kommune er allerede sterkt preget av kraftutbygging, og vi mener at det nå får være nok. Alle de store vannene i landskapsvernområdet Brattefjell-Vindeggen er regulert, og Sjøvatnet er det eneste unntaket så langt. (Her truer imidlertid hytteutbygging med å redusere kvaliteten på landskapet.). Som mange har påpekt, området med Omnesfossen er visuelt og kulturelt viktig for Hjartdal, og meget står på spill her.

Vi har en betydelig forekomst av elvemusling i området. Hjartdøla er med stor sikkerhet den eneste elva i Telemark med en betydelig forekomst. Dette er en nasjonal ansvarsart og prioritert etter Naturmangfoldsloven. Det bør være kjent at Regjeringen ligger langt etter i arbeidet med å ta vare på truede arter etter denne loven, og det er på tide å få gjort noe. Et politisk ønske om kraftutbygging må ikke få overstyre lover som de samme politikere er bundet av. Videre er Hjartdøla med i Aust-Telemark vassområde, og skal i følge vassdirektivet 'ha minst "god" økologisk tilstand før 2021.' Hvordan kan man få seg til å tro at den økologiske standarden ikke vil lide ved en vassdragsutbygging?

Utbygger vil selvfølgelig peke på det store behovet for mer elektrisk kraft, og de positive ringvirkninger en utbygging vil gi for kommunen. Vi betviler begge forhold. Norges Naturvernforbund har nylig utgitt rapporten "Krafttak for riktig kraftbruk" i samarbeid med Norsk Industri og Norges ingeniør- og teknikerorganisasjon, NITO. Her påpekes at Norge

sannsynligvis vil få et kraftoverskudd på ca. 29 TWh/år i perioden 2008 til 2020 som følge av blant annet energieffektivisering og økt tilsig i magasinene. Krafttilgangen vil bedres i alle regioner bortsett fra i Finnmark. Selv om man ikke skal innkassere slike "seire" på forhånd er det i hvert fall et klart signal om at småkraftutbygging med formål "skaff elkraft" kan være en tvilsom strategi i de nærmeste årene. I så måte blir det hensyn til lokal aktivitet og sysselsetting som må bli begrunnelsen for utbygging, en begrunnelse vi har begrenset sans for. For eksempel vil et næringsfond i mange tilfeller kun fungere som en midlertidig kunstig subsidiering av aktivitet som ellers ikke er liv laga.

Vi viser også til vedlagte skriv fra "Innbyggerforum i Sauland" v/ Frøydis Hagene Skoje. Her fremkommer viktige tilleggsopplysninger i saken, og betydningen av å bevare vassdraget i hjertet av kommunen fremtrer tydelig. Vi slutter oss til dette, og vil be om at NVE avstår fra å gi konsesjon til Sauland kraftverk.

NVE ber om at vi tilkjennegir eventuelt hvilket av de to prosjektene Sauland kraftverk og Hansfoss kraftverk som bør realiseres. Vi vil foretrekke Hansfoss, selv om heller ikke dette er hva vi ønsker.

Med vennlig hilsen
for Naturvernforbundet i Telemark

Tormod Svartdal (sign.)
fylkesleder

Kopi: Sauland innbyggerforum v/ Frøydis Hagene Skoje